

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ut vita mortem ordinat, sic mors vitam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Psalm. 18. Psalmista attestante, qui ait. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo: qua recte vidua dicitur: quia eius vir pro ea mortem pertulit. Et nunc in cæli penetrabilibus ab eius oculis oculis, quasi in parte alterius regionis vivit.

Iniquus ergo sterilem parit, et vidua benefacere negligit, quia carnis desideriis serviens, curam animæ vitamque contemnit. Tota namque intentione omni studio cogitat, quomodo sine ullis necessitatibus caro moritura subsistat, et curare animæ vitam despicit, quæ vel in morte vel in beatitudine procul dubio in perpetuum vivit.

Recte autem cùm diceretur. Parit sterilem. protinus adiungitur: Et quæ non parit. Quasdam namque ex Sacra Historia feminas novimus steriles extitisse, et tamen in tempore extremo peperisse. Caro autem non solum sterilis, sed etiã, quæ non parit, dicitur: quia suo sensu bonas cogitationes gignere, nec in ultimis valet. A vigore

enim iam proprio deficit, et tamen adhuc transitoria concupiscere non desistit: jamque à pristino robore lassata, penè ab ipso, quem diligit, mundo repellitur, et tamen adhuc annisu improbo obtinere temporalia conatur. Agere jam perversa non sufficit, sed tamen cogitare, vel quæ non agit, nequaquam desistit.

Recte ergo non solum sterilis, sed etiam non pariens dicitur: quia suo sensu, ut diximus, ad bonæ cogitationis prolem, nec cùm infirmata fuerit, fertur.

Ex quibus, quàm manifesta sit Veritas, sat liquido patet: sed urgenda est acrius, et quoties illa incus, dicendo ad populum, tundenda obveniret, non est parcendum sermoni, nec timenda repetitio, quia hoc unum cùm alias, tum hoc agendæ pœnitentiæ tempore, compimis inculcandû. *Convertimini ad me in toto corde vestro, in jejuniis, et sletu et planctu, et scindite corda vestra, et non vestimenta vestra.*

Joel. 2.

ET VERO, IN EVNDEM FINEM, ALITER VERITAS ITA POSSET ENUNTIARI.

Ut Vita mortem ordinat, sic Mors vitam.

SENSVS et Ratio est, quod tunc vita mortem dicitur ordinare quando bene est ipsa ordinata: vita Nihil hic dubii

Sed ut bene ordinatur vita, facit in primis attendenda Mortis Consideratio, unde facile est intelligere, quod sicut vita mortem ordinat, sic mors vitam, hoc sensu ut mortis recordatio sit vitæ ordinatio.

Gen. 2.

Certè hoc uno videtur Deus voluisse primum hominem suo in officio continere: in quo: unque die comederis, inquit, morte morieris, id est, morti eris obnoxius; Quod ita quidem homo sibi altè impresserat, ut cùm primum à Serpente moveretur ad esum vetitum, hoc se uno verbo tutatus sit, Ne forte moriamur. Tum verò fraudulentus hostis cùm animadverteret, quantas jam haberet vires in humanis animis, ad vitam rectè ordinandã, ista mortis Cogitatio, caput omnibus machinis illam convellere. Nequaquam, inquit, morte moriemini, qua persuasione facta, mox hominem facile de suo dejecit statu. Ac tum præcipue dicitur miser ille homo peccati pœni-

tudinem sensisse sui, cum Abelem vidit enecatam. Vidit quid esset corpus sine anima, quæ fœdum & horrendum! quid anima sine corpore, quam infœlix & destituta, nisi dum vixisset, fœlicitati suæ comparandæ vacasset!

Sic humani generis Reparator Dominus, nos totos voluit in ea mortis cogitatione, cùm nos in quovis vitæ momento ita succinctos & paratos voluit, quasi jam jam morituri essemus: nec aliter vitam traheremus, quam ut Gubernator ex puppi, quæ est postrema pars navis, navigium ducit; sic nos à morte vitam regere disceremus, & cùm Apostolo diceremus: *Mors in nobis operatur.* Ad quæ verba S. Ambrosius: *Certè Apostoli morveor autoritate dicentis, Ergo mors in nobis operatur.* Tum fuse narrans quamobrem sic à morte vita dirigatur & ordinatur. *Sape, inquit, fallimur visu, et aliter pleraque quàm sunt videmus: fallimur etiam auditu, et ideo non contemnemur illa, quæ videntur, sed quæ non videntur, si nolumus falli. Quando igitur anima nostra nõ fallitur: quando solitè veritatis attingit, nisi quãdo se ab ipso secernit corpore: Et quæ plura prosequitur, quorum sensus est, Quod sicut ad vitã rectè ordinandã oportet rectè de rebus humanis iudicium sibi*

Luc. 12.

2. Cor. 4.

L. de bono

mortis e. 3:

forma-

formare: sic ad rectum hoc formandum iudicium, oportet advocare sensum mortis non vitæ: oportet de rebus id sentire & iudicare, quod in tante morte sentiemus, quia tunc anima non fallitur sicut in vita, cui sensus illudunt; ac proinde rectius & sanius sentit.

13. Mor. 15. Quod & sanctus Gregorius sic apertius dilucidat: *Qui considerat, qualis erit in morte, semper sit timidus in operatione, atque unde in oculis suis iam quasi non vivit, inde veraciter in oculis sui Conditoris vivit. Nil quod transeat appetit, cunctis presentis vitæ desideriis contradicit, & penè mortuum se considerat, qui moriturum se minimè ignorat.* PERFECTA enim vita est mortis Imitatio, quam dum Iusti sollicitè peragunt, culpam laqueos evadunt; Unde scriptum est.

Eccles. 7.

In omnibus operibus tuis, memorare novissima tua, & in æternum non peccabis.

Cujus quidem divinæ Sententiæ tanquam Veritatis admodum practicæ, vel conjunctim cum aliis, vel separatim, posset hæc reddi Ratio & fructosè perpendi.

Cum vix aut ne vix aliter pecces, quam cupiditate boni, vel timore mali: si hæc duo sustuleris, non peccabis.

Sed memorare novissima tua, nec difficulter hæc duo tolles.

Ergo non peccabis.

AD primam propositionem, explicandum esset ex aliis sparsim locis, quod sicut vita naturalis, unde omnes humani actus procedunt, duobus duarum cordis motibus consistit, qui dicuntur Diastole & Systole, seu dilatatio & contractio, quibus spiritum sive aërem Cor animantis vel extrudit vel attrahit, unde pulsus efficitur: sic illa vita, quæ dicitur in homine sensualis, unde cuncta emanant vitia, duobus hisce præcipuis agitur affectibus, Complacencia seu Cupiditate rei sensibilis, & displicencia seu Timore mali oppositi

6. Eth. 3. Sic Aristoteles in Ethicis: *Quod in cogitatione affirmatio & negatio, hoc in appetitu persecutio & fuga.* Sic sanctus Augustinus in Psalmis.

In Ps. 79. *Omnia peccata tua res faciunt in homine, cupiditas & timor. Cogitate, discutite, interrogate corda vestra, scrutamini Conscientias, videte utrum possint esse peccata, nisi aut cupiendo aut timendo.* Vide quæ plura prosequitur in prima parte, die 2. Decembris. Sic & sanctus Gregorius:

6. Mor. 13. *Duobus modis ad culpam unusquisque pertrahitur: aut enim delectatione perducitur, aut timore superatur.*

Fieri posset inductio per univèrsas peccatorum species. Unde enim Avaritia nisi ex cupiditate bonorum temporalium, vel metu paupertatis? unde Acedia nisi ex nimia quietis cupiditate vel laboris metu? unde Ira nisi ex cupiditate vindictæ, & proprii timore damni. Sic perge in aliis, & adverte, quod est valde deplorandum, sic horum alterutrius humanum esse affixum, ut si unum superet, superetur ab alio, nisi cum Divina Gratia diligenter advertat, & utatur mediis ordinatis, quorum unum est præstantissimum, *Memorare novissima tua.* Sic enim utrumque temperatur, & cupiditas boni sensualis & timor mali, quæ secunda erat propositio, & quæ factis evidenter ipsa comprobatur experientia.

Nam cum memorata novissima repræsentent cupiditati majus bonum, quam quod peccato quaeritur, & timori majus malum quam quod, nisi peccet, timetur: profectò sicut naturale est præferre majus bonum aut malum minori, sic bene juvante Domino, facillimum erit omnem cupiditatem, vel inordinatum merum reprimere, propositis illis vel majoribus bonis vel malis, quæ in futurum expectantur.

Sic aptè sanctus Augustinus: *Amabas terram, ama vitam æternam, timebas mortem, timegehenam. Quidquid tibi iniquo promiserit mundus, nunquid potest dare quantum dabit in illo Deus? quidquid tibi iusto minatus fuerit mundus, nunquid potest facere, quod facit iniquo Deus? Vis audire quid daturus est Deus, si iusti vixeris: Venite benedicti Patris mei, percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. Vis audire quid facturus est impiis: Ite in ignem æternum, qui paratus est Diabolo & angelis eius. Bene quidem, tu nihil aliud vis, quam ut tibi bene sit: Nam in eo quod amas, vis ut bene tibi sit: & in eo quod timeas, non vis ut male tibi sit: sed non in ea regione quaeris, in qua quaerendum est. Festinas, nam & sine indigentia vis esse, & sine molestia. Bonum est quod vis, sed tolera quod non vis, ut assequaris quod vis.*

Sic Christus Dominus in hodierno Evangelio, ut dehortetur à thesauris thesaurizandis in terra, thesauros in cælo proponit, qui & merito & dignitate terrestres superent. Nam *Corporum pulchritudo, inquit Divus Chrysostomus, quoad pulchritudinem non deprehenditur, in admiratione habetur: cum verò aliud præstantius apparuerit, illa prior despicitur.*

Sic

Sic sanctus Eucherius in sua parænetica, quod Nepoti hoc nobis. *Amantes*, inquit, *visam*, hortamur ad vitam: *vera ratio est, per suadendi, cum id poscitur, ut impetremus à vobis quod concupiscitis, pro vita quam diligitis, legatione apud vos fungimur: & sanè quam omnes exigam amatis, insinuamus, ut amatis aeternam, quam quo pacto amemus, nescio, si non hanc quam amamus, esse quam speciosissimam cupimus. Itaque istud, quod & cum actum sit placet, placeat magis, si potest esse perpetuum, & quod apud nos pretium habet, cum finem habeat, sit nobis supra pretium, si potest esse sine fine.*

Neque dicas, præsentia nos longè magis efficiènt quam futura, non est enim usquequaque verum: & manifestè apparet in multis naturalibus ac humanis rebus, quantum futuris demus potius quam præsentibus. Cū semen terræ mandas, cum pecuniam credis Mercatori, cū mari merces exponis, quid hoc aliud est quàm præ futuris præsentia spernere?

Ethæc humana deessent exempla, nonne in contemptu præsentium ac futurorum expectatione, tota nostra versatur Christiana Religio? Nonne hæc sunt Fedei, nonne Spei & Caritatis maximè propria munia, credere quod non vides, sperare quod non adest, & quod abest diligere? *Non contemplantibus nobis qua videntur, sed qua non videntur; qua enim videntur, temporalia sunt: qua autem non videntur, aeterna sunt. Quamobrem quantum aeterna ciedes commoda vel incommoda longè his esse temporalibus gravio a; tantum necesse est ut in utriusque contentione ce-*

dant minora majoribus; ac proinde cum illa bonorum & malorum hujus vel futurae vitæ contentio tunc interveniat, quando in occurfu peccati novissima memorantur: Nenne vides, quam verè sit & sapienter dictum, ut illa memoreris, & non peccabis?

Qua de re, quantum ad praxim, sic iterum sancti Patres. *Nihil se retinet homines à peccato, inquit sanctus Augustinus, quemadmodum imminenti mortis cogitatio. Et rursus, si diem mortis sua homines cogitare vellent, animum suum ab omni cupiditate vel malitia cohiberent.*

Sic coherenter sanctus Ambrosius de futuro Judicio, *Si mones cernerent peccatores, quale iudicium imminet mundo, sensus humanus non dirigeretur vanitate seculari, si non infidelitate lapsus gravaretur.* Fraternum hoc animæ peccatricis vocat sanctus Basilius. Cassianus verò generaliter hoc esse ait omnium vitiorum peremptorium, Sanctus Hieronymus de se passim profiteretur, contra rebellantes cupiditates his præsertim pugnasse armis. Sanctus denique Prosper, postquam multa sanè horrenda de futura vitæ suppliciis commemoravit; *Hæc, c. 12. inquit, & similia multa cogitare, nihil est aliud quam vitis omnibus repulsum dare, & omnia blandimenta carnalia refrænare.*

Sicque opportunè hoc incurre tempore, quo peccato debellando potissimum aperitur campus, Mortis memoria, tanquam armatura potentior exhibetur. **MEMENTO homo, quia pulvis es. MEMORARE novissima tua. INDVITE vos armaturam Dei.**

IN EADEM FERIA.

AD HÆC VERBA EVANGELII.

Cum jejunatis, nolite fieri sicut hypocrita tristes, &c. *March. 6.*

VERITAS PRACTICA.

Magis modo peccant, qui ne boni appareant hominibus, non jejunant: quam olim tristes hypocrita, qui ut boni apparent, jejunabant.

RATIO est, quia magis peccant, qui peccata multiplicant, quam qui unum dumtaxat peccant. Cæteris scilicet paribus. Unde Sapiens, Non semines mala in sulcis iniustitia, & non metes ea in seipsum. Ac paulo post: Neque illi Raynevsve Pars 2.

ges duplicia peccata, nec enim in uno eris immunis. Hæc sunt plana.

SED qui ne boni appareant hominibus, non jejunant, peccata multiplicant, cum tristes hypocrita tantum uno peccent. Præsupponitur, quod est satis certum & evidens, multos modò esse, qui propterea non jejunant, aut qui certè parati sunt non jejunare, sive jejuniū solvere, quando quid humanum verèbuntur, ne ab aliis scilicet dicto notentur aliquo

K

Taata